

(data zvernennia: 29.10.2019 r.). [in Ukr.]

8. Fomenko A. Ye. Dyskusiini pytannia kryminalnoi vidpovidalnosti za nezakonne zbachennia [Discussion of criminal liability for illegal enrichment]. Dyskusiini pytannia zastosuvannia antykoruptsiinoho zakonodavstva : mater. Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (15 lystopada 2019 roku, m. Dnipro). Dnipro : Dnipropetr. derzh. un-t vnutr. sprav, 2019. S. 3–5. [in Ukr.]

9. Tikhonov S. V. Problemni pytannia zabezpechennia zakhystu osib, yakі povidomyly pro koruptsiini pravoporushennia (vykryvachiv) [Issues of protection of persons who reported corruption offenses (accusers)]. Realizatsiia derzhavnoi antykoruptsiinoi polityky v mizhnarodnomu vymiri : mater. Mizhnar. nauk.-prakt. konf. Ch. 1. (m. Kyiv, 12 hrudnia 2019 roku). Kyiv : NAVS, 2019. S. 224–226. [in Ukr.]

SUMMARY

Volodymyr V. Shablysty. About exposers of corruption and criminal law. Amendments to the Criminal Code of Ukraine and other laws on corruption exposers, especially their right to remuneration for reporting corruption, have been considered. The problem of existence of other violations of the Law of Ukraine "On Corruption Prevention" for which no criminal, administrative, disciplinary and / or civil liability has been established and for which the exposor can report has been identified.

The author has emphasized that if it is not proved that the exposor made a knowingly false report, then the person suspected of something does not even have the opportunity to defend his/her honor and dignity in court. He has assumed that for the first time at the level of law the form of guilt of the exposor is indicated, which does not exist - unintentional communication of inaccurate information by the exposor.

It has been proved that the legislator's disregard for the principles of criminal law and the rules of legislative technique lead to a constant scholastic update of anti-corruption legislation. Failure to take into account the grounds and principles of criminalization of dangerous acts makes amendments to the Criminal Code of Ukraine "stillborn", no matter how many expositors report them in case of their internal strong belief in the presence of signs of corruption or corruption-related offenses.

It has been alleged that the exposor may not expect a remuneration for reporting false information in any case. Illegal enrichment cannot and will never be a corruption crime, it is the result of committing truly corrupt crimes, and therefore the exposor may not expect a reward again.

To eliminate these contradictions, the author has proposed in Note 2 to Art. 45 of the Criminal Code of Ukraine to determine the list of crimes related to corruption, and to make the person of the exposor responsible at least in part of the apology for the disclosure of information that has not been confirmed by the court. To implement such proposals, not only forensic scholars should be invited to the discussion, but also experts in the field of administrative responsibility, labor and civil law and procedure.

Keywords: *corruption, corruption offense, corruption-related offense, corruption crime, exposor, legal ignorance.*

УДК 343.8

DOI: 10.31733/2078-3566-2020-2-146-151

Олег ШКУТА®

доктор юридичних наук, доцент
(Херсонський факультет Одеського
державного університету внутрішніх справ)

ПРОБЛЕМА БЕЗПЕКИ ЗАСУДЖЕНИХ У МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Досліджено проблему визначення поняття безпеки засуджених. Проаналізовано чинні нормативно-правові акти, зокрема Конституцію України, Кримінальний кодекс України, Кримінально-виконавчий кодекс України, Закони України «Про досудове ув'язнення», «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь в кримінальному процесі» та відомчі підзаконні нормативно-правові акти.

Здійснено історичний аналіз становлення та розвитку питань безпеки засуджених у нормативних актах Української Радянської Соціалістичної Республіки та незалежної України.

Визначено поняття безпеки засуджених у місцях несвободи – це врегульована в чинному законодавстві та забезпечена персоналом органів і установ виконання покарань захищеність прав і свобод та законних інтересів засуджених під час відбування ними покарання.

Ключові слова: *проблема, безпека засуджених, місце несвободи, установа виконання покарань, Міністерство юстиції України.*

© Шкута О.О., 2020

ORCID iD : <https://orcid.org/0000-0003-4815-9435>

adv@shkuta.com

Постановка проблеми. Визнаючи, що серед пріоритетних напрямів державної політики у сфері виконання і відбування покарань є потреба реального забезпечення безпеки засуджених в органах і установах Міністерства юстиції України, ми зі свого боку поставили перед собою завдання вивчити проблему безпеки засуджених в місцях несвободи Міністерства юстиції України. Саме вона, на нашу думку, є індикатором психологічної напруженості в колективах засуджених, у взаєминах між засудженими та персоналом місць несвободи тощо.

Серед причин, які можуть порушити безпеку засуджених у місцях несвободи, вчені виділяють: складнощі у засудженого в адаптації до умов відбування кримінального покарання; втрата засудженим на певний час соціально-корисних зв'язків та соціально-важливих орієнтирів; різке неприйняття засудженим провини або, навпаки, самозасудження; конфлікт із засудженням засудженими, загроза чи факт приниження або звалтування; взаємовідносини з персоналом: відчуття припинення приниження і упередженого ставлення; збіг негативних життєвих обставин, зокрема втрата близької людини, напруження відносин в родині тощо.

Підтвердженням нашої тези про актуальність проблеми безпеки засуджених у місцях несвободи свідчать також й останні події, які відбуваються в кримінально-виконавчій системі України, зокрема велика кількість звернень засуджених, їх родичів на адресу Уповноваженого Верховної Ради з прав людини та фактів, оприлюднених у засобах масової комунікації щодо вчинення до засуджених насильства, приниження людської гідності, поборів тощо.

Метою статті є аналіз наукових та правових джерел щодо визначення поняття безпеки засуджених у місцях несвободи.

Аналіз публікацій, у яких започатковано вирішення цієї проблеми. Теоретичним підґрунтям написання статті стали праці вітчизняних вчених пенітенціарного спрямування, зокрема: Ю. В. Бауліна, І. Г. Богатирьова, В. І. Борисова, В. В. Голіни, Б. М. Головкина, В. К. Гришука, І. М. Данишина, Т. А. Денисової, О. М. Джужі, В. М. Дрьоміна, О. Г. Колба, І. О. Колба, В. Я. Конопельського, І. М. Копотуна, В. А. Меркулової, І. І. Митрофанова, М. І. Мичка, Є. С. Назимка, М. В. Руденка, М. В. Романова, Р. М. Підвисоцького, А. Х. Степанюка, В. М. Трубникова, О. О. Шкути, І. С. Яковець та ін.

Здобутки цих учених містять низку системних положень і висновків, які прямо або опосередковано стосуються змісту безпеки засуджених і персоналу місць несвободи й створюють теоретичні та практичні передумови для ефективного її дослідження в реаліях сьогодення.

Виклад основного матеріалу. Дослідження безпеки засуджених у місцях несвободи Міністерства юстиції України є очевидною актуальною проблемою для науки кримінально-виконавчого права. Ба більше, зважаючи, що щорічно особи, які відбувають покарання, стають жертвами злочинних посягань як з боку інших засуджених, так і з боку персоналу місць несвободи, ця проблема є міждисциплінарною. Отже, сьогодні рівень забезпечення гарантій безпеки як засуджених, так і персоналу місць несвободи потребує суттєвого контролю з боку державних і недержавних інституцій.

Наш погляд на цю проблему збігається з позицією вітчизняного вченого І. О. Колба, який у власному дослідженні доводить, що зазначене спричинене тим, що досі ні на правовому, ні на практичному рівнях не створено реальних гарантій особистої безпеки засуджених під час відбування покарання [1, с. 77].

Хоча у статті 3 Конституції України закріплено, що людина, її життя і здоров'я, честь та гідність, недоторканність та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю [2]. Крім того, стаття 63 Конституції України прямо закріпила норму, яка гарантує засудженому користуватися всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Тобто, як пише вітчизняна дослідниця О. Яворська, на засуджених поширюється більшість прав, свобод та обов'язків людини й громадянина, які передбачені розділом II Конституції України. З цієї конституційної норми випливає й те, що права засуджених можуть обмежуватися тільки законами, а не іншими, у тому числі й відомчими, нормативно-правовими актами. Крім того, у кримінальному законодавстві є групи спеціальних норм, орієнтованих на регулювання питань безпеки осіб, що перебувають в установах виконання покарання [3, с.107].

Крім того, у кримінальному законодавстві є групи спеціальних норм, орієнтова-

них на регулювання питань безпеки осіб, що перебувають в установах виконання покарання. Наприклад, закріпивши в Кримінальному кодексі України кримінальну відповідальність за такі діяння, як «Захоплення заручників» (ст. 147 КК України), «Масові заворушення» (ст. 294 КК України), законодавець тим самим сформулював правові основи не тільки для порядку та безпеки в установах виконання покарань, але й для безпеки самих засуджених. Одночасно він встановив кримінальну відповідальність за зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України), перевищення влади або службових повноважень (ст. 365 КК України), службову недбалість (ст. 367 КК України) та інші посадові злочини, законодавець гарантує безпеку засуджених від свавілля персоналу [4].

Отже, право засуджених на особисту безпеку та деякі елементи механізму його реалізації визначені у ст. 10 КВК, а правові гарантії – у законах України «Про попереднє ув'язнення» [5], «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» [6] та в підзаконних нормативно-правових актах ДКВС України. Саме аналіз цих нормативно-правових актів дозволяє нам виділити форми забезпечення права засуджених на особисту безпеку, а саме:

- визначення адміністрацією установ виконання покарань критеріїв особистої безпеки засуджених;
- нормативно-правове урегулювання особистої безпеки засуджених;
- переведення засуджених у безпечне місце в межах колонії;
- застосування адміністрацією заходів усунення небезпеки;
- подальше вирішення питання про місце відбування засудженим покарання;
- забезпечення безпеки засуджених у зв'язку з їх участю у кримінальному провадженні.

Варто також підтримати позицію вітчизняного дослідника Р. М. Підвисоцького про те, що правова основа безпеки в ДКВС України складається із сукупності нормативних актів, які регламентують групи однорідних суспільних відносин щодо захисту суб'єктів та об'єктів процесу виконання й відбування кримінальних покарань шляхом застосування відповідних форм, методів, сил і засобів [7, с. 141].

Поряд з тим, як зауважує дослідник ці норми розміщені у різних главах і розділах КВК, саме тому норми даного Кодексу щодо забезпечення безпеки, як видається, доцільно об'єднати в окремому розділі цього закону на кшталт Виправно-трудоного кодексу УРСР, утворивши повноцінний правовий інститут у межах кримінально-виконавчого права, у якому варто врегулювати поняття безпеки засуджених в місцях несвободи.

Водночас особливе місце в механізмі правового регулювання безпеки у сфері виконання покарань відведено КВК України від 11 липня 2003 р., аналіз якого дозволяє прогнозувати відповідне правове регулювання та відкрити нові шляхи перед наукою кримінально-виконавчого права щодо всебічного обґрунтування проблем безпеки засуджених в місцях несвободи.

Виконаний нами аналіз генези безпеки засуджених в місцях несвободи показав, що до введення в дію нового КВК України, саме ВТК УРСР від 23 грудня 1970 р., був першим законодавчим актом, з якого розпочався процес становлення й розвитку питань безпеки засуджених і персоналу УВП. Зокрема, у ВТК УРСР містилася окрема глава 13 «Заходи безпеки і підстави застосування зброї», що була присвячена лише використанню зброї щодо осіб, позбавлених волі.

До речі, у 2000 р. зазначену главу доповнено ст. 81-2, у якій урегульовано питання щодо забезпечення безпеки засуджених, залучених до кримінального судочинства шляхом охорони цих осіб, а також переведення зазначеної категорії засуджених до іншого місця позбавлення волі або окремого утримання. У КВК України, порівняно з ВТК УРСР, внесено цілу низку правових новел, які стосуються змісту зазначених проблем, що цілком закономірно з огляду на роль безпеки засуджених і персоналу УВП в процесі виконання й відбування кримінальних покарань у сучасних умовах.

Отже, право засудженого на особисту безпеку безпосередньо стосується його правового статусу й певним чином закладає його основи. При цьому забезпечення права засудженого на особисту безпеку є лише частиною загального безпечного становища засудженого, а також одним із механізмів підтримки цього права, надання йому реальності й можливості бути реалізованим.

На думку вітчизняного дослідника М. В. Романова, особиста безпека засудженого – це становище засудженого (комплекс його прав, обов'язків і можливостей використо-

увати механізми захисту) як суб'єкта кримінально-виконавчих правовідносин під час відбування покарання, що створює умови його життєдіяльності за відсутності агресії, свавілля й загрози з боку персоналу, інших засуджених чи третіх осіб та має ефективні засоби забезпечення захисту прав засудженого [8].

Без сумніву, особливий інтерес у зв'язку з цим викликає аналіз нормативно-правових підходів з означеної проблематики. Зокрема, у ст. 10 КВК визначені деякі правові засоби забезпечення права засуджених на особисту безпеку. Водночас у цій правовій нормі йдеться не лише про право цих осіб, на особисту безпеку, а й про обов'язок персоналу ДКВС України вживати невідкладних заходів щодо його забезпечення. Зокрема, адміністрація УВП має вживати невідкладні заходи щодо переведення засудженого в безпечне місце, а також інші заходи для усунення небезпеки та вирішує питання про місце подальшого відбування ним покарання.

До речі, вітчизняна вчена І. С. Яковець вважає, що держава, наділяючи засуджених правом на особисту безпеку, не лише захищає їх від імовірних посягань, а й протидіє можливому вчиненню правопорушень в умовах виконання покарань [9, с. 37]. При цьому зміст цієї діяльності полягає у тому, що відповідно до вимог ч. 2 ст. 10 КВК засуджені мають право звернутися із заявою (усною чи письмовою) до будь-якої посадової особи органу чи УВП з проханням про забезпечення особистої безпеки, а персонал УВП має право самостійно, за своєю безпосередньою ініціативою приймати відповідні заходи щодо забезпечення безпеки цих осіб.

Водночас персонал УВП, навіть не маючи на момент звернення змоги самостійно спостерігати будь-які прояви, що можуть свідчити про обмеження права на особисту безпеку засуджених в УВП, зобов'язаний забезпечити це право заявників. Серед причин виникнення загроз особистій безпеці засуджених в УВП є багато (особиста неприязнь; конфлікт; вимоги сплати боргу, що виник внаслідок програшу в азартні ігри; суперечності, що пов'язані з кримінальним минулим тощо). Як правильно зробили висновок О. М. Джужа та О. І. Осауленко, про те, що головним показником безпеки має бути виникнення загрози життю і здоров'ю конкретного засудженого [10, с. 214].

Водночас вітчизняний пенітенціарист І. Г. Богатирьов, розглядаючи причини виникнення загроз особистій безпеці засуджених в УВП, зазначає, що забезпечення безпеки засуджених має здійснюється в межах кримінально-виконавчого законодавства України шляхом застосування організаційно-управлінських, матеріально-технічних, силових та інших заходів, спрямованих на захист життя, здоров'я й майна засуджених від протиправних посягань, створення належних умов відбування покарання та досягнення його мети [11, с. 120–121].

Отже, незважаючи на законодавчу та іншу нормативно-правову врегульованість питань, пов'язаних із забезпеченням особистої безпеки засуджених у місцях позбавлення волі, необхідно визнати, що на практиці зазначена проблематика залишається однією з найбільш актуальних, що має враховуватися персоналом органів і установ виконання покарань у роботі із засудженими.

Цей підхід підтримують і вітчизняні вчені І. О. Колб і О. М. Джужа, які вважають, що точне та всебічне з'ясування змісту поняття «безпека в місцях позбавлення волі» є важливим і, однозначно, об'єктивно необхідним елементом запобіжної діяльності персоналу ДКВС України, пов'язаної із застосуванням до засуджених визначених у законі заходів вгамування, а також правильним орієнтиром при прийнятті рішення та виборі конкретного заходу впливу на правопорушника [12, с. 186].

Отже, безпека засуджених в місцях несвободи – це врегульована в чинному законодавстві та забезпечена персоналом органів і установ виконання покарань захищеність прав і свобод та законних інтересів засуджених під час відбування ними покарання.

Висновки. На підставі вищевикладеного робимо висновок, що забезпечення права засуджених на особисту безпеку належить до сфери діяльності органів і установ виконання покарань Міністерства юстиції України. Це також зумовлено і наявною практикою роботи персоналу цих органів і установ. При цьому важливим засобом реалізації зазначеного права є створення законодавцем відповідного правового механізму і з питань забезпечення особистої безпеки засуджених в УВП.

Список використаних джерел

1. Колб І. О. Форми та засоби забезпечення права засуджених до позбавлення волі на особисту безпеку. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2012. № 2(81). С. 76–82.
2. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №

30. Ст. 1413.

3. Яворська О. Щодо визначення поняття особистої безпеки засуджених у виховних колоніях України. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 3. С. 107–109.

4. Кримінальний кодекс України : Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III. Дата оновлення: 01.09.2019. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

5. Про попереднє ув'язнення : Закон України від 30.06.1993 р. № 3352-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3352-12>.

6. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : Закон України від 23.12.1993 р. № 3782-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>.

7. Підвисоцький Р. М. Правове забезпечення безпеки засуджених та персоналу в установах виконання покарань. *Право і суспільство*. 2016. № 1 (2). С. 140–144. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_1%282%29_27.

8. Романов М. В. Право засудженого на особисту безпеку. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2014. № 6. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2014/46.pdf.

9. Степанюк А. Х., Яковець І. С. Кримінально-виконавчий кодекс України : наук.-практ. коментар; за заг. ред. А. Х. Степанюка. Харків : Юрінком Інтер, 2005. – 560 с.

10. Джужа О. М., Богатирьов І. Г., Колб О. Г., Василевич В. В. Кримінально-виконавче право України : підручник; за заг. ред. О. М. Джужі. Київ : Атіка, 2010. 752 с.

11. Богатирьов І. Г. Кримінально-виконавче право України : підручник. Київ : Правова єдність, 2008. 352 с.

12. Колб І. О., Джужа О. М. Про деякі особливості реалізації на практиці кримінологічної характеристики злочинів, що вчиняються засудженими у виді позбавлення волі. *Актуальні питання реформування правової системи* : зб. матеріалів XIII Міжн. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 24–25 червня 2016 року). Луцьк : Вежа-Друк, 2016. С. 265–267.

Надійшла до редакції 12.05.2020

References

1. Kolb I. O. Formy ta zasoby zabezpechennia prava zasudzhenykh do pozbavlennia voli na osobystu bezpeku [Forms and means of ensuring the right of persons sentenced to imprisonment to personal security]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*. 2012. № 2(81). S. 76–82. [in Ukr.].

2. Konstytutsiia Ukrainy vid 28 chervnia 1996 r. [Constitution of Ukraine of June 28, 1996]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 1996. № 30. St. 1413. [in Ukr.].

3. Yavorska O. Shchodo vyznachennia poniattia osobystoi bezpeky zasudzhenykh u vykhovnykh koloniiakh Ukrainy [Regarding the definition of the concept of personal safety of convicts in educational colonies of Ukraine]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. 2016. № 3. S. 107–109. [in Ukr.].

4. Kryminalnyi kodeks Ukrainy [Criminal codex of Ukraine] : Zakon vid 05.04.2001 r. № 2341-III. Data onovlennia: 01.09.2019. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. [in Ukr.].

5. Pro poperednie uviaznennia [About pre-trial detention] : Zakon Ukrainy vid 30.06.1993 r. № 3352-XII. *Verkhovna Rada Ukrainy*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3352-12>. [in Ukr.].

6. Pro zabezpechennia bezpeky osib, yaki berut uchast u kryminalnomu sudochynstvi [On ensuring the safety of persons involved in criminal proceedings] : Zakon Ukrainy vid 23.12.1993 r. № 3782-XII. *Verkhovna Rada Ukrainy*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>. [in Ukr.].

7. Pidvysotskyi R. M. Pravove zabezpechennia bezpeky zasudzhenykh ta personalu v ustanovakh vykonannia pokaran [Legal security of convicts and staff in penitentiary institutions]. *Pravo i suspilstvo*. 2016. № 1 (2). S. 140–144. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_1%282%29_27. [in Ukr.].

8. Romanov M. V. Pravo zasudzhenoho na osobystu bezpeku [The convict's right to personal security]. *Yurydychni naukovyi elektronnyi zhurnal*. 2014. № 6. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2014/46.pdf. [in Ukr.].

9. Stepaniuk A. Kh., Yakovets I. S. Kryminalno-vykonavchyi kodeks Ukrainy [Criminal Enforcement Code of Ukraine] : nauk.-prakt. komentar; za zah. red. A. Kh. Stepaniuka. Kharkiv : Yurinkom Inter, 2005. – 560 s. [in Ukr.].

10. Dzhuzha O. M., Bohatyrov I. H., Kolb O. H., Vasylevych V. V. Kryminalno-vykonavche pravo Ukrainy [Criminal executive law of Ukraine] : pidruchnyk; za zah. red. O. M. Dzhuzhi. Kyiv : Atika, 2010. 752 s. [in Ukr.].

11. Bohatyrov I. H. Kryminalno-vykonavche pravo Ukrainy [Criminal executive law of Ukraine] : pidruchnyk. Kyiv : Pravova yednist, 2008. 352 s. [in Ukr.].

12. Kolb I. O., Dzhuzha O. M. Pro deiaiki osoblyvosti realizatsii na praktytsi kryminolohichnoi kharakterystyky zlochyniv, shcho vchyniautsia zasudzhenyi u vydi pozbavlennia voli [About some features of realization in practice of the criminological characteristic of the crimes committed by convicts in the form of imprisonment]. *Aktualni pytannia reformuvannia pravovoi systemy* : zb. materialiv XIII Mizhn. nauk.-prakt. konf. (m. Lutsk, 24–25 chervnia 2016 roku). Lutsk : Vezha-Druk, 2016. S. 265–267. [in Ukr.].

SUMMARY

Oleh O. Shkuta. The problem of security convicted persons in the custodial settings of the ministry of justice of Ukraine. The article explores the problem of defining the concept of security of convicted persons.

The author analyzed the current normative legal acts, in particular, the Constitution of Ukraine, the Criminal Code of Ukraine, the Criminal Enforcement Code of Ukraine, the Laws of Ukraine “On Pre-

trial Detention”, “On Ensuring the Safety of Persons Participating in Criminal Procedure” and departmental by-laws - legal acts.

The article presents the opinions of domestic scientists of penitentiary orientation regarding the content of the concept of security convicted persons in the custodial settings in the science of criminal enforcement law and the current legislation.

The article identifies six forms of ensuring the right of convicts to personal security: determination by the administration of the criminal correctional facilities the criterion of personal security of convicts; legal regulation of the personal security of prisoners; the authorities using risk-management measures; further resolving the issue of the place of serving the convicted person; ensuring the safety of convicts in connection with their involvement in criminal proceedings.

The author conducted a historical analysis of the formation and development of security issues of convicts in the normative acts of the Ukrainian Soviet Socialist Republic and independent Ukraine.

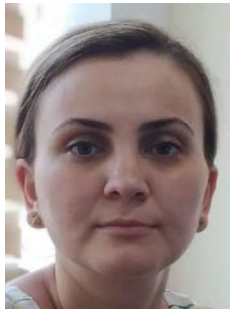
The author argues that there are many reasons for the threats to the personal safety of prisoners in criminal correctional facilities.

The article defines the concept of security convicted persons in the custodial settings - it is regulated by the current legislation and is provided by the staff of the bodies and criminal correctional facilities the protection of the rights and freedoms and legitimate interests of the prisoners while serving their sentences.

Keywords: *problem, security of prisoners, criminal correctional facilities, penitentiary institution, Ministry of Justice of Ukraine.*

УДК 343.3/.7

DOI: 10.31733/2078-3566-2020-2-151-157

Aytakin IBRAHIMOVA[©]

PhD in Law

(the Baku State University, Azerbaijan)

CYBERCRIMES AND STRUGGLE AGAINST THEM

Айтакін Назім Ібрагімова. Кіберзлочини та протидія їм. Зміни в традиційному настрої в цифровому суспільстві також вплинули на правопорушення. Кіберзагрози, які стали нагальними, мають широке коло змісту і не можуть регулюватися конкретним галузевим законодавством. Ще одна проблема полягає в тому, що об'єкт і суб'єктивна структура кіберзагроз дуже складні. Вони спрямовані не тільки проти конкретного громадянина, але навіть негативно позначаються на моральності великої нації (наприклад, інформаційні війни). Всі ці факти вимагають розробки пропозицій і рекомендацій щодо запобігання кіберзагрозам.

У сучасному світі, ІКТ слід розглядати як найпростіший спосіб вчинити злочини, спираючись на те, що ІКТ охоплюють всі людські життя і їх використання в кримінальних цілях є поширеним явищем. У цьому випадку, нелогічно припустити, що всі злочини в кіберпросторі є кіберзлочинності. Тому що об'єкт і мотив злочинних дій різні. З іншого боку, багато порушень, скоєних у кіберпросторі може здійснюватися традиційними способами. Посилаючись на це, стаття порушень в кіберпросторі ділиться на дві групи: традиційні порушення і порушення, які зазіхають на комп'ютерну інформацію. У першій групі ІКТ діє як засіб незаконної дії, а друга група не може здійснюватися без ІКТ.

Технологічні досягнення, використання систем штучного інтелекту та Інтернет речей потребують частих оновлень щодо класифікації кіберзлочинності. Тому важливо, щоб криміналізації і боротьби з новими порушеннями в кіберпросторі шляхом додавання нових підкатегорій до традиційної класифікації.

Ключові слова: *інформаційна безпека, кіберправопорушення, кіберзлочини, класифікація кіберзлочинів, кібервійна, бази даних, доступність, конфіденційність, повнота*

Problem statement. “Cybercrime”, a concept formed as a result of rapid development of ICT, has a wide range of content. The term “computer crime” is also used in literature. In our opinion, the second concept is the result of a technical approach and the first concept should be consid-

© Ibrahimova A.N., 2020

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3134-8486>

aytakin_ibrahimli@yahoo.com